

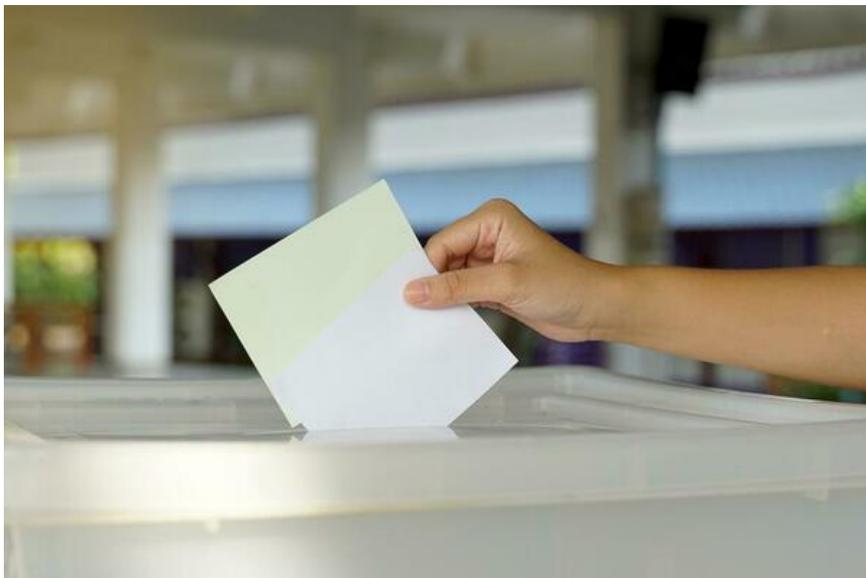

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εκλογικές Δαπάνες των Υποψήφιων Δημάρχων και Αντιδημάρχων για τις Εκλογές που διεξήχθησαν στις 9 Ιουνίου 2024

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ:
Υπουργείο Εσωτερικών
Επαρχιακές Διοικήσεις
Υποψήφιοι Δήμαρχοι και Αντιδήμαρχοι

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ: ΕΕ-ΕΥ 13/2026

23 Μαρτίου 2026

Πίνακας Περιεχομένων

Προλογισμός Γενικού Ελεγκτή	iii
Πίνακας Συντομογραφιών	iv
Σημεία Αναφοράς	v
1. Σύνοψη αποτελεσμάτων ελέγχου	1
2. Εισαγωγή	6
3. Ανάλυση ευρημάτων και συστάσεις	8
4. Παραρτήματα.....	18
Παράρτημα I: Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή.....	18
Παράρτημα II: Μεθοδολογία.....	19
Παράρτημα III: Αυτούσια απαντητική επιστολή από Ελεγχόμενο Φορέα.....	20

Προλογισμός Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος των εκλογικών δαπανών για τις εκλογές της 9ης Ιουνίου 2024 διενεργήθηκε βάσει του άρθρου 33 του περί Δήμων Νόμου του 2022. Υποβλήθηκαν 337 Εκθέσεις Εκλογικών Εξόδων (ΕΕΕ) με στόχο τη διαπίστωση συμμόρφωσης ως προς τα ανώτατα όρια των συνολικών εξόδων και τις δηλωθείσες «δαπάνες διαφήμισης». Με βάση τις διατάξεις της νομοθεσίας, ο έλεγχος για την αυθεντικότητα των ποσών περιορίζεται στις «δαπάνες διαφήμισης» όπως αυτές καθορίζονται στην κείμενη νομοθεσία.

Υπέρβαση ανώτατων ορίων δαπανών

Εντοπίστηκαν περιπτώσεις υποψηφίων που υπερέβησαν τα ανώτατα όρια εκλογικών δαπανών που καθορίζει η νομοθεσία. Η συγκεκριμένη διαπίστωση έχει ιδιαίτερη βαρύτητα, καθώς εντοπίζεται συνειδητή παραβίαση του νόμου από πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στη δημόσια ζωή. Ο μη σεβασμός των ανώτατων ορίων που καθορίζονται στον Νόμο προκαλεί επίσης ανισότητες μεταξύ των υποψηφίων.

Περιορισμένο πεδίο ελέγχου

Οι ελεγχθείσες διαφημιστικές δαπάνες ανήλθαν σε €346.004, δηλαδή μόλις στο 31% για Δημάρχους και στο 23% για Αντιδημάρχους, επί των συνολικών προεκλογικών δαπανών €1.207.144. Αυτό καταδεικνύει ότι το μεγαλύτερο μέρος των εκλογικών δαπανών παραμένει εκτός πεδίου ελέγχου.

Επιπλέον, η φύση ορισμένων εξόδων (τα οποία δεν εμπίπτουν στις «διαφημιστικές δαπάνες», όπως εκδηλώσεις, συγκεντρώσεις και «τραπεζώματα»), καθιστά τον εντοπισμό και έλεγχο του συνόλου των προεκλογικών δαπανών πρακτικά αδύνατο κάτι που περιορίζει την αξιοπιστία του τελικού ποσού όσο αφορά στις συνολικές προεκλογικές δαπάνες.

Ως εκ τούτου, εκτιμάται ότι το συνολικό ύψος των εκλογικών δαπανών των υποψηφίων είναι αρκετά υψηλότερο από το δηλωθέν. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο και άλλοι

υποψήφιοι, πέραν όσων αναφέρονται πιο πάνω, να έχουν υπερβεί το καθορισμένο ανώτατο όριο εκλογικών δαπανών.

Ελλιπής τεκμηρίωση

Το 51% των υποψηφίων δεν υπέβαλαν ή υπέβαλαν ελλιπή παραστατικά, γεγονός που δυσχεραίνει την επαλήθευση της ακρίβειας και της πληρότητας των δηλώσεων. Επισημαίνεται ότι η ισχύουσα νομοθεσία δεν προβλέπει υποχρέωση υποβολής παραστατικών, με αποτέλεσμα να περιορίζεται ουσιαστικά η αποτελεσματικότητα του ελέγχου.

Αποκλίσεις μεταξύ υποψηφίων και παρόχων

Καταγράφηκαν σημαντικές ασυνέπειες μεταξύ των στοιχείων που υπέβαλαν οι υποψήφιοι και εκείνων που δήλωσαν οι πάροχοι διαφημιστικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, 50 πάροχοι δεν υπέβαλαν στοιχεία ή υπέβαλαν μειωμένα ποσά σε 73 περιπτώσεις, ενώ 70 υποψήφιοι δήλωσαν μηδενικές ή χαμηλότερες δαπάνες σε σχέση με τα στοιχεία των παρόχων.

Πρακτικές απόκρυψης δαπανών

Καταγράφηκαν περιπτώσεις τιμολόγησης σε τρίτους (55) και πληρωμών άνω των €100 σε μετρητά (55), καθώς και ενδείξεις κάλυψης εξόδων από τρίτους, με αποτέλεσμα να περιορίζεται η διαφάνεια και το διαθέσιμο ελεγκτικό τεκμήριο.

Ο έλεγχος της Υπηρεσίας μας αναδεικνύει ουσιαστικές αδυναμίες στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο. Επιβάλλεται η επαναξιολόγηση του νομικού πλαισίου που καθορίζει τους κανόνες των προεκλογικών εκστρατειών (όχι μόνο στις Δημοτικές εκλογές), ώστε τα όρια να είναι ρεαλιστικά και οι ποινές μη συμμόρφωσης αποτρεπτικές.

Ανδρέας Παπακωνσταντίνου
Γενικός Ελεγκτής

Πίνακας Συντομογραφιών

ΕΕΕ | Έκθεση Εκλογικών Εξόδων

Σημεία Αναφοράς

- 337** Εκθέσεις Εκλογικών Εξόδων που υποβλήθηκαν για έλεγχο συμμόρφωσης υποψηφίων
- €1,21 εκ.** Συνολικές δηλωθείσες προεκλογικές δαπάνες υποψηφίων
- €346.004** Διαφημιστικές δαπάνες που ελέγχθηκαν, καλύπτοντας μικρό μέρος του συνόλου
- 31% / 23%** Ποσοστό δαπανών που ελέγχθηκαν για Δημάρχους και Αντιδημάρχους αντίστοιχα
- >69%** Μεγαλύτερο μέρος των εκλογικών δαπανών που παραμένει εκτός ελεγκτικού πεδίου
- 51%** Υποψήφιοι χωρίς επαρκή παραστατικά, περιορίζοντας την αξιοπιστία των δηλώσεων
- 50** Πάροχοι που δεν υπέβαλαν ή υπέβαλαν ελλιπή στοιχεία για διαφημιστικές υπηρεσίες
- 73** Περιπτώσεις ασυμφωνίας μεταξύ στοιχείων παρόχων και δηλώσεων υποψηφίων
- 70** Υποψήφιοι που δήλωσαν μηδενικές ή χαμηλότερες δαπάνες από αυτές των παρόχων
- 55** Περιπτώσεις τιμολόγησης σε τρίτους, υποδηλώνοντας πιθανή απόκρυψη δαπανών
- 55** Πληρωμές άνω των €100 σε μετρητά, χωρίς επαρκές ελεγκτικό ίχνος

1. Σύνοψη αποτελεσμάτων ελέγχου

Ο έλεγχός μας επί των εκλογικών δαπανών των υποψήφιων Δημάρχων και Αντιδημάρχων για τις εκλογές που διεξήχθησαν στις 9 Ιουνίου 2024, διενεργήθηκε στη βάση του άρθρου 33 του περί Δήμων Νόμου του 2022 (Ν.52(Ι)/2022)¹, που προβλέπει εφαρμογή των διατάξεων του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου (Ν.72/1979).

Στη βάση των διατάξεων της πιο πάνω νομοθεσίας, στην Υπηρεσία μας υποβλήθηκαν για έλεγχο 337 Εκθέσεις Εκλογικών Εξόδων (ΕΕΕ) που αφορούσαν στα έξοδα των υποψήφιων Δημάρχων και Αντιδημάρχων. Σκοπός του ελέγχου ήταν να διαπιστωθεί κατά πόσον υπήρχε συμμόρφωση με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας όσον αφορά τις «δαπάνες διαφήμισης» των υποψηφίων και συγκεκριμένα κατά πόσο:

- Το ύψος των εκλογικών εξόδων για κάθε υποψήφιο Δήμαρχο και Αντιδήμαρχο υπερέβηκε αυτό που καθορίζεται στον Ν.52(Ι)/2022, και συγκεκριμένα τις €10.000-€30.000 για κάθε υποψήφιο Δήμαρχο ανάλογα με τον αριθμό των εκλογέων του Δήμου και τις €10.000 για κάθε υποψήφιο Αντιδήμαρχο.
- Τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στην παράγραφο 5 των ΕΕΕ των υποψηφίων (δηλαδή στοιχεία για τις «δαπάνες διαφήμισης» οι οποίες ορίζονται ως οι δαπάνες προβολής των υποψηφίων σε ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς οργανισμούς, εφημερίδες, περιοδικά και διαφημιστικές πινακίδες) συνάδουν με τις συγκεντρωτικές καταστάσεις που υπέβαλαν στην Υπηρεσία μας, με βάση τη νομοθεσία, οι φορείς που παρέχουν τις υπό αναφορά διαφημιστικές υπηρεσίες.

Επισημαίνεται ότι, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, ο έλεγχος επί των εκλογικών εξόδων των υποψηφίων Δημάρχων και Αντιδημάρχων περιορίζεται στα δύο πιο πάνω σημεία και δεν επεκτείνεται σε επιβεβαίωση ή έλεγχο του συνόλου των προεκλογικών δαπανών, πέραν εκείνων που ορίζονται ως «δαπάνες διαφήμισης».

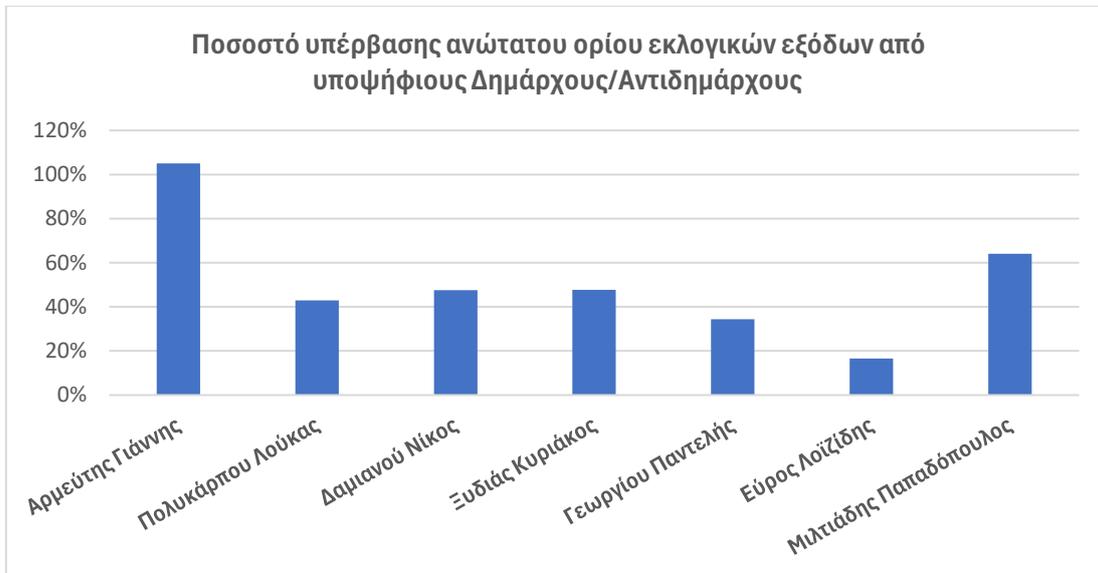
Τα ευρήματα από τον έλεγχο της νομιμότητας των εσόδων και δαπανών της προεκλογικής εκστρατείας των πολιτικών κομμάτων για τις εκλογές ανάδειξης Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης του 2024 θα παρουσιαστούν σε ξεχωριστή έκθεση της Υπηρεσίας μας.

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκαν διάφορες αδυναμίες και παραλείψεις, που αφορούσαν, μεταξύ άλλων, στη μη κατάλληλη συμπλήρωση των εν λόγω Εκθέσεων από τους υποψήφιους, καθώς και στην ενημέρωση της Υπηρεσίας μας από τους φορείς που προσέφεραν διαφημιστικές υπηρεσίες σε υποψήφιους. Συγκεκριμένα, αναφέρονται τα ακόλουθα κύρια ευρήματα:

¹ Το άρθρο αυτό προβλέπει ότι οι διατάξεις του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου (Ν.72/1979), πλην συγκεκριμένων διατάξεων που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο, συμπεριλαμβανομένων και των διατάξεων που αφορούν στα εκλογικά έξοδα των υποψηφίων, το συνολικό ύψος των οποίων δεν θα υπερβαίνει αυτό που εκτίθεται στον Δεύτερο Πίνακα του περί Δήμων Νόμου, εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών.

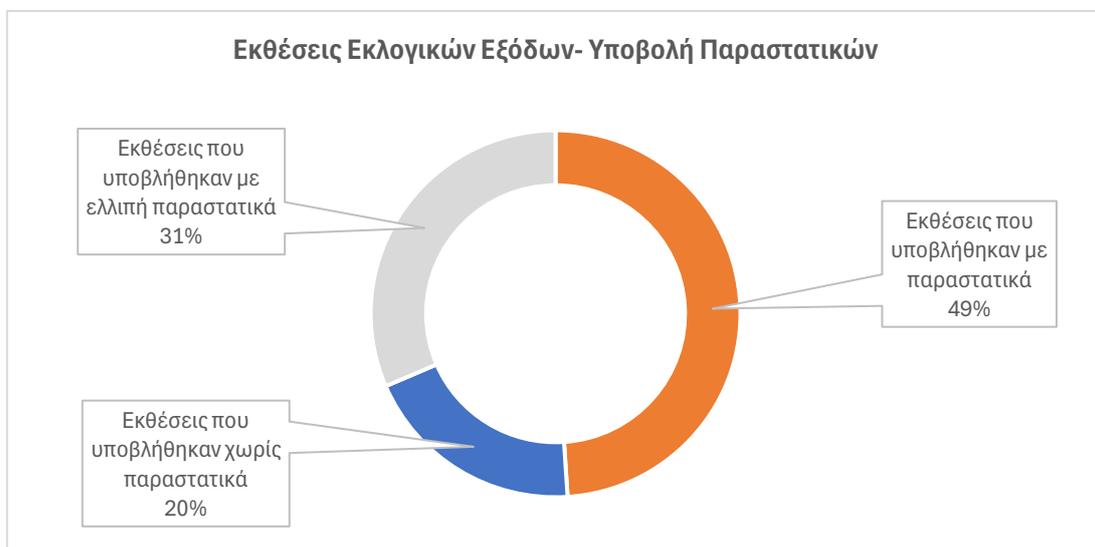
1.1 Υπερβάσεις ορίων συνολικών εξόδων

Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε η υπέρβαση των ανωτάτων ορίων των εκλογικών εξόδων, όπως ορίζονται στον Ν.52(Ι)/2022. Τα συνολικά έξοδα που δήλωσαν οι πιο κάτω υποψήφιοι Δήμαρχοι και Αντιδήμαρχοι σύμφωνα με τις ΕΕΕ, υπερβαίνουν τα ανώτατα όρια που καθορίζονται από τον Ν.52(Ι)/2022.

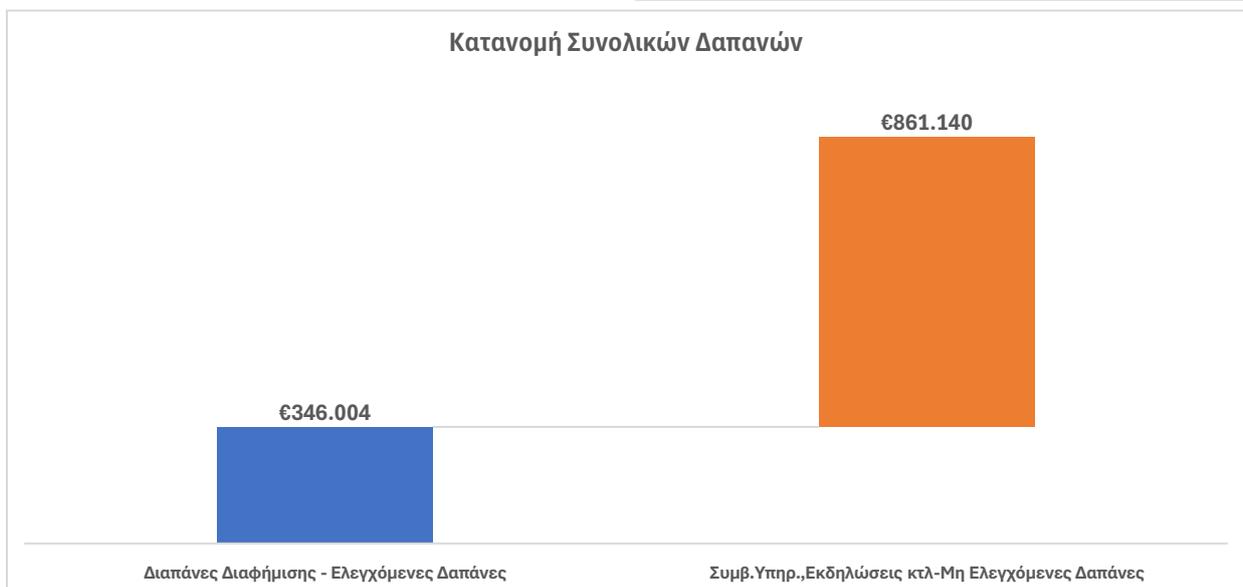
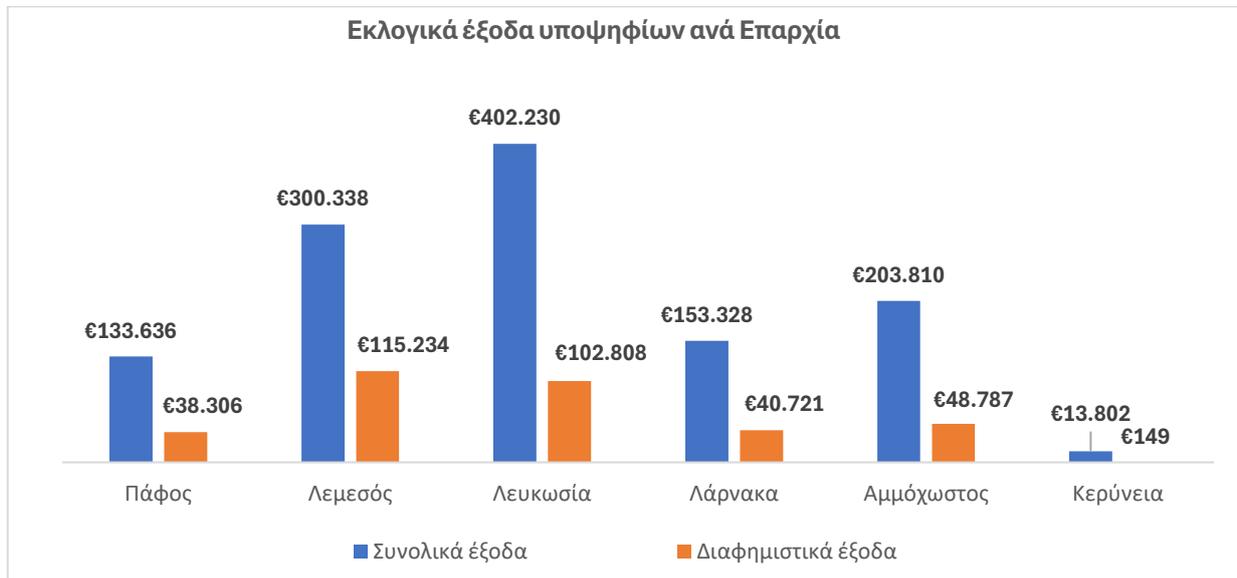
1.2 Αδυναμία στην πιστοποίηση των εκλογικών δαπανών

Ενώ όλοι οι υποψήφιοι Δήμαρχοι και Αντιδήμαρχοι υπέβαλαν την ΕΕΕ, εντούτοις το 51% των υποψηφίων δεν υπέβαλαν ή υπέβαλαν ελλιπή παραστατικά για τα έξοδα τους, γεγονός που δημιουργεί προβλήματα στον έλεγχο της ορθότητας και πληρότητας των εκλογικών δαπανών. Η νομοθεσία δεν προβλέπει υποχρέωση των υποψηφίων για υποβολή παραστατικών για έλεγχο.

1.3 Συνολικές δαπάνες και διαφημιστικές δαπάνες υποψηφίων.

Από τις ΕΕΕ που υποβλήθηκαν από τους υποψηφίους, διαπιστώνεται η κατανομή που φαίνεται στα πιο κάτω γραφήματα:

Υπενθυμίζεται ότι τα «έξοδα διαφήμισης» για τα οποία υποβάλλονται στοιχεία προς έλεγχο αφορούν δαπάνες προβολής των υποψηφίων σε ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς οργανισμούς, εφημερίδες, περιοδικά και διαφημιστικές πινακίδες. Τα υπόλοιπα έξοδα αφορούν έκδοση διαφημιστικών φυλλαδίων, διαφημίσεις στο διαδίκτυο, συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα (π.χ. συγκεντρώσεις), και με βάση το Νόμο δεν προκύπτει υποχρέωση από τους υποψήφιους ή τις εταιρείες να υποβάλλουν παραστατικά.

Από τα πιο πάνω, διαπιστώνεται σημαντικό κενό ελέγχου, καθότι οι «δαπάνες διαφήμισης» οι οποίες ελέγχονται ανέρχονται συνολικά σε €346.004 από τις συνολικές δαπάνες €1.207.144. Αναλυτικότερα τα «έξοδα διαφήμισης» τα οποία ελέγχονται αντιστοιχούν μόλις στο 31% των συνολικών εκλογικών εξόδων των υποψηφίων Δημάρχων και στο 23% στην περίπτωση των υποψηφίων Αντιδημάρχων.

Το γεγονός αυτό προκαλεί προβληματισμό ως προς την αποτελεσματικότητα των ελέγχων αφού το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών δεν ελέγχεται. Συναφώς αναφέρεται ότι ο σχετικός Κανονισμός (ΕΕ) 2024/900 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαφάνεια και τη στόχευση της πολιτικής διαφημιστικής προβολής, ορίζει την πολιτική διαφήμιση ως «περίπτωση πολιτικής διαφημιστικής προβολής που δημοσιεύεται, παραδίδεται ή διαδίδεται με οποιονδήποτε τρόπο».

Βέβαια αναγνωρίζεται η δυσκολία ουσιαστικού ελέγχου δαπανών όπως οι εκδηλώσεις, οι οποίες ίσως είναι το μεγαλύτερο μερίδιο των συνολικών δαπανών. Η δυσκολία έγκειται στο γεγονός ότι αρκετές εκδηλώσεις γίνονται σε σπίτια, χώρους εστίασης και σωματεία όπου είναι δύσκολη η ελεγκτική πρόσβαση προς επιβεβαίωση των ποσών. Επίσης το κόστος των εν λόγω εκδηλώσεων συνήθως καλύπτεται από φίλους, συγγενείς ή/και δωρεές. Σχετικά αναφορά γίνεται και στο 1.5.

1.4 Ασυνέπειες μεταξύ των στοιχείων που υποβλήθηκαν από διαφημιστικούς φορείς και υποψήφιους

50 φορείς οι οποίοι πρόσφεραν διαφημιστικές υπηρεσίες, δεν απέστειλαν στην Υπηρεσία μας συγκεντρωτικές καταστάσεις ή/και δήλωσαν λιγότερα έσοδα για παροχή διαφημιστικών υπηρεσιών σε 73 περιπτώσεις υποψηφίων σε σχέση με τις αντίστοιχες ΕΕΕ που υπέβαλαν οι υποψήφιοι.

Παράλληλα, 70 υποψήφιοι δεν δήλωσαν στην ΕΕΕ οποιαδήποτε έξοδα διαφημίσεων ή/και δήλωσαν λιγότερα έξοδα, σε σύγκριση με τα ποσά που δηλώθηκαν στην Υπηρεσία μας από τους διαφημιστικούς φορείς.

Η Υπηρεσία μας υπέβαλε τα λεπτομερή ευρήματά της στον Γενικό Έφορο Εκλογής, ώστε να ληφθούν τα ενδεικνυόμενα μέτρα σε κάθε περίπτωση υποψηφίου ή φορέα διαφημιστικών υπηρεσιών που παρέλειψε να συμμορφωθεί με τις διατάξεις της νομοθεσίας.

1.5 Ενδεχόμενο περαιτέρω απόκλιση μεταξύ πραγματικών και δηλωθέντων ποσών

Πέραν των υπερβάσεων στο όριο των εκλογικών εξόδων που περιγράφονται στην παρ. 1.1, πρακτικές που παρατηρούνται κατά τις προεκλογικές περιόδους, όπως η φιλοξενία προεκλογικών εκδηλώσεων μεγάλης κλίμακας από υποστηρικτές υποψηφίων χωρίς χρέωση, η έκδοση τιμολογίων από διαφημιστικούς φορείς σε τρίτα πρόσωπα (εκτός του υποψηφίου και εκλογικού αντιπροσώπου) καθώς και το ενδεχόμενο παράτυπης καταβολής πληρωμών προς παρόχους διαφημιστικών υπηρεσιών σε μετρητά χωρίς την ύπαρξη ελεγκτικού ίχνους, εγείρουν περαιτέρω εύλογες ανησυχίες ως προς την αποτελεσματική τήρηση των οροφών προεκλογικών δαπανών που προβλέπει η σχετική νομοθεσία.

Κατά τον έλεγχο μας διαπιστώθηκε αριθμός 55 περιπτώσεων έκδοσης τιμολογίων σε ονόματα εκτός του ονόματος του υποψηφίου ή του εκλογικού του αντιπροσώπου και άλλες 55 περιπτώσεις πληρωμών πέραν των €100 σε μετρητά (άρθρο 46(1) Ν.72/1979) κατά παράβαση των προνοιών της νομοθεσίας.

2. Εισαγωγή

2.1 Κύριες πληροφορίες

Οι Εκθέσεις Εκλογικών Εξόδων (ΕΕΕ) των υποψήφιων Δημάρχων και Αντιδημάρχων, για τις εκλογές που διεξάχθηκαν στις 9 Ιουνίου 2024, έχουν ελεγχθεί από την Υπηρεσία μας, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Δήμων Νόμου του 2022 (Ν.52(Ι)/2022) και του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου του 1979 (Ν.72/1979), ο οποίος τυγχάνει εφαρμογής στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Σύμφωνα με το άρθρο 52(5) του Ν.72/1979, «ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, αφού ελέγξει τα έξοδα που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 5 της προβλεπόμενης στο εδάφιο (1) Έκθεσης², συντάσσει Εκθέσεις αναφορικά με τα ευρήματα των ελέγχων που διενεργεί, τις οποίες δημοσιεύει στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας». Η παράγραφος 5 αναφέρεται σε έξοδα για (α) διαφημίσεις σε ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς οργανισμούς και (β) διαφημίσεις σε εφημερίδες, περιοδικά και διαφημιστικές πινακίδες. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 52(6), «οι φορείς που προσφέρουν διαφημιστικές υπηρεσίες αποστέλλουν στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας συγκεντρωτικές καταστάσεις για τις υπηρεσίες που προσέφεραν σε κάθε υποψήφιο ή για λογαριασμό του, εντός ενός (1) μηνός από την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών».

Ο έλεγχος της Υπηρεσίας μας βασίστηκε στις ΕΕΕ των υποψήφιων, καθώς και σε τυχόν παραστατικά τα οποία επισυνάφθηκαν. Τα διαφημιστικά έξοδα που περιλήφθηκαν στις ΕΕΕ, αντιπαραβλήθηκαν με τις συγκεντρωτικές καταστάσεις που απέστειλαν στην Υπηρεσία μας φορείς που προσέφεραν διαφημιστικές υπηρεσίες.

Η Έκθεσή μας, μαζί με έξι σχετικά Παραρτήματα αναφορικά με τα λεπτομερή ευρήματα του ελέγχου, στάληκε στον Γενικό Έφορο Εκλογής (Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών), για ενέργεια και απόψεις τόσο του ίδιου όσο και των Εφόρων Εκλογής (Επάρχων). Σημειώνουμε ότι τα εν λόγω Παραρτήματα δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα Ειδική Έκθεσή μας, λόγω των μέτρων που επιβάλλει η έννομη διαχείριση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2.2 Σκοπός του ελέγχου

Ο έλεγχος της Υπηρεσίας μας αφορά σε έλεγχο συμμόρφωσης των υποψήφιων Δημάρχων και Αντιδημάρχων, των φορέων που πρόσφεραν διαφημιστικές υπηρεσίες, καθώς και των εμπλεκόμενων Κρατικών Υπηρεσιών, με τον περί Δήμων Νόμο (Ν. 52(Ι)/2022), άρθρο 31(1) και με τον περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμο του 1979 (Ν.72/1979).

Συγκεκριμένα ελέγχθηκε κατά πόσο:

- Το ύψος των εκλογικών εξόδων για κάθε υποψήφιο Δήμαρχο και Αντιδήμαρχο υπερέβηκε αυτό που καθορίζεται στον Ν.52(Ι)/2022, και συγκεκριμένα τις €10.000-€30.000 για κάθε υποψήφιο

² «Έκθεση Εκλογικών Εξόδων» Τύπος 2.

Δήμαρχο ανάλογα με τον αριθμό των εκλογέων του Δήμου και τις €10.000 για κάθε υποψήφιο Αντιδήμαρχο.

- Τα στοιχεία που υποβλήθηκαν στην παράγραφο 5 των ΕΕΕ των υποψηφίων (δηλαδή στοιχεία για τις δαπάνες διαφήμισης σε ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς οργανισμούς, εφημερίδες, περιοδικά και διαφημιστικές πινακίδες) συνάδουν με τις συγκεντρωτικές καταστάσεις που υπέβαλαν στην Υπηρεσία μας, με βάση τη νομοθεσία, οι φορείς που παρέχουν διαφημιστικές υπηρεσίες.

Επισημαίνεται ότι, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, ο έλεγχος επί των εκλογικών εξόδων των υποψηφίων Δημάρχων και Αντιδημάρχων περιορίζεται στα δύο πιο πάνω σημεία και δεν επεκτείνεται σε επιβεβαίωση ή έλεγχο του συνόλου των προεκλογικών δαπανών, πέραν εκείνων που ορίζονται ως δαπάνες διαφήμισης. Ως εκ τούτου, διαπιστώνεται σημαντικό χάσμα ελέγχου, καθότι, σύμφωνα με τα υποβληθέντα στοιχεία για τη συγκεκριμένη εκλογική διαδικασία, οι δαπάνες διαφήμισης αντιστοιχούν μόλις στο 31% των συνολικών εκλογικών εξόδων των υποψηφίων Δημάρχων και στο 23% στην περίπτωση των υποψηφίων Αντιδημάρχων.

3. Ανάλυση ευρημάτων και συστάσεις

3.1 Εκλογικά έξοδα υποψηφίων.

(α) Αριθμός υποψηφίων. Ο κατάλογος υποψηφίων Δημάρχων και Αντιδημάρχων, σύμφωνα με στοιχεία που εξασφάλισαμε από το Υπουργείο Εσωτερικών, αποτέλεσε τη βάση ελέγχου της πληρότητας/αριθμού των ΕΕΕ που υποβλήθηκαν προς την Υπηρεσία μας από τις Επαρχιακές Διοικήσεις.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία, ο αριθμός των υποψηφίων Δημάρχων και Αντιδημάρχων για εκλογή στους 29 Δήμους, ανήλθε σε 82 και 255, αντίστοιχα, δηλαδή οι υποψηφιότητες ανήλθαν, συνολικά, σε 337, όσος και ο αριθμός των ΕΕΕ που υποβλήθηκαν από τις Επαρχιακές Διοικήσεις προς την Υπηρεσία μας για έλεγχο.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Για σκοπούς ελέγχου, με την οριστικοποίηση των εκλογικών καταλόγων, οι κατάλογοι υποψηφίων Δημάρχων και Αντιδημάρχων να διαβιβάζονται στην Υπηρεσία μας ηλεκτρονικά. Για σκοπούς ταυτοποίησης, στους εν λόγω ηλεκτρονικούς καταλόγους, καθώς και στις ΕΕΕ, να γίνεται αναφορά στον αριθμό ταυτότητας των υποψηφίων.

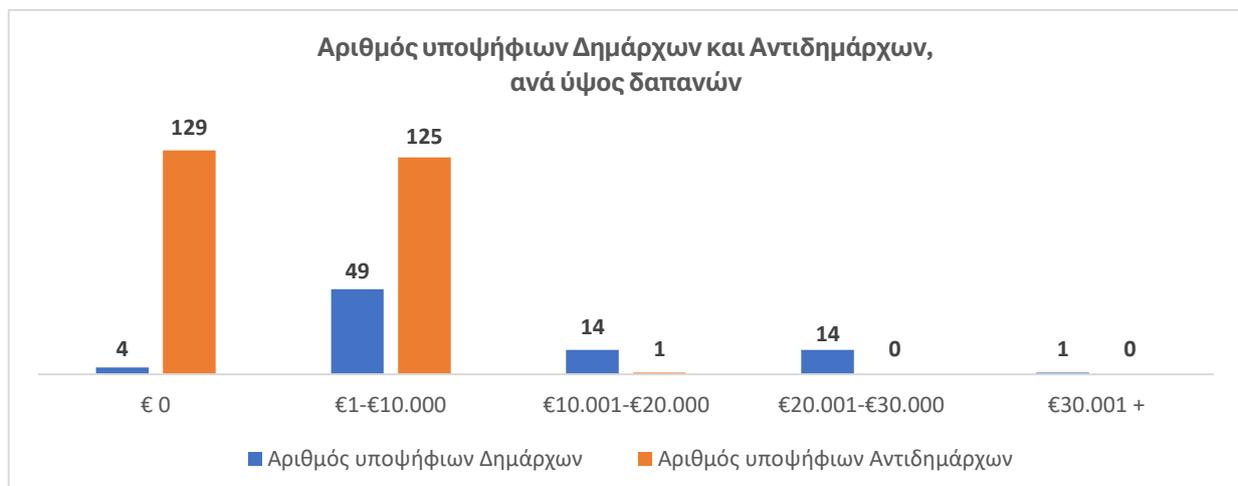
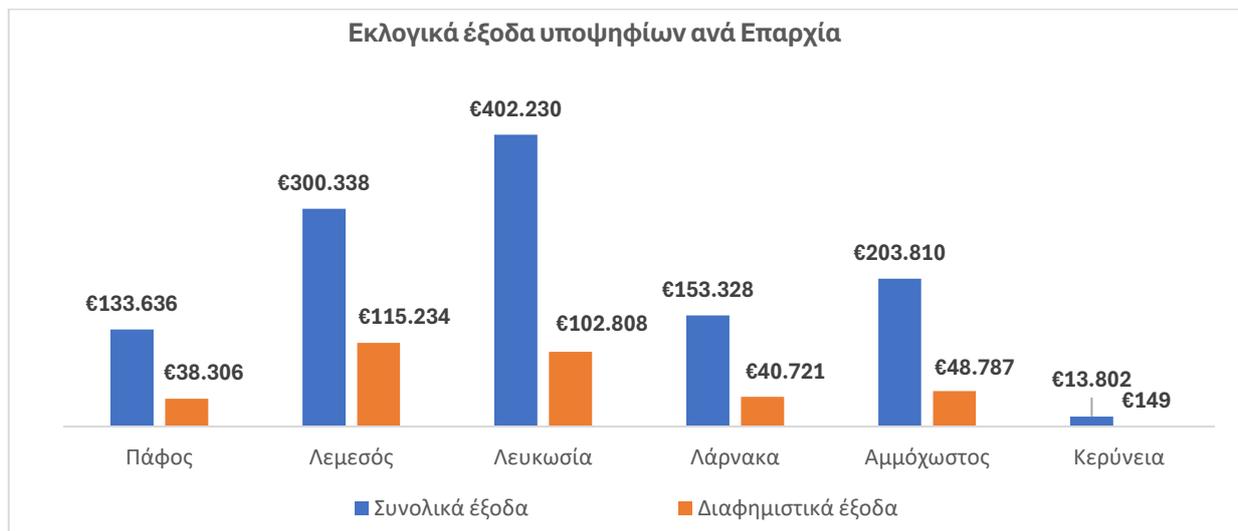
(β) Υποβολή Εκθέσεων Εκλογικών Εξόδων και καταθέσεων υποψηφίων και εκλογικών αντιπροσώπων. Σύμφωνα με το άρθρο 52(1) του Ν.72/1979, εντός δύο μηνών από τη δημοσίευση του αποτελέσματος της εκλογής στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (στη συγκεκριμένη περίπτωση αυτό έγινε στις 14.6.2024), ο εκλογικός αντιπρόσωπος υποψηφίου διαβιβάζει προς τον Έφορο την Έκθεση που αφορά στην εκλογική δαπάνη. Σύμφωνα με το άρθρο 52(2), η έκθεση με τα εκλογικά έξοδα συνοδεύεται από κατάθεση του υποψηφίου και του εκλογικού αντιπροσώπου (Τύπος 3 και 4 του Δευτέρου Πίνακα του Ν.72/1979), οι οποίες πρέπει ενόρκως ή επίσημα να διαβεβαιώνονται. Διαπιστώσαμε ότι όλες οι πιο πάνω καταθέσεις έχουν ενόρκως ή επίσημα διαβεβαιωθεί, δηλαδή έφεραν επίσημη σφραγίδα από αρμόδιο πρόσωπο, που διαβεβαιώνει το γνήσιο των σχετικών υπογραφών/μονογραφιών.

Διαπιστώσαμε επίσης ότι όλες οι ΕΕΕ έφεραν κατάλληλη σφραγίδα και ημερομηνία, και ως εκ τούτου επιβεβαιώσαμε ότι όλες υποβλήθηκαν εμπρόθεσμα, δηλαδή μέχρι 16.8.2024.

(γ) Ύψος εκλογικών εξόδων υποψηφίων. Με βάση τον Ν.52(Ι)/2022, τα εκλογικά έξοδα των υποψηφίων Αντιδημάρχων δεν μπορεί να υπερβαίνουν τα €10.000, ενώ το ύψος των εξόδων υποψηφίων Δημάρχων καθορίζονται με βάση τον αριθμό των εκλογέων κάθε Δήμου, όπως παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Αριθμός εκλογών	Δήμος	Ύψος εξόδων υποψήφιου Δημάρχου
		€
Μέχρι 15.000	Ακανθούς, Λευκονοίκου, Λύσης, Καραβά, Κερύνειας, Λαπήθου, Αθηνού, Αραδίππου, Δρομολαξιάς-Μενεού, Λευκάρων, Κυθρέας, Μόρφου, Νότιας Λευκωσίας-Ιδαλίου, Ακάμα, Ανατολικής Πάφου, Πόλεως Χρυσοχούς.	10.000
15.001 – 30.000	Αγίας Νάπας, Παραλιμνίου-Δερύνειας, Αμαθούντας, Κουρίου, Πολεμιδιών, Λατσιών-Γερίου, Πάφου.	20.000
30.001 και άνω	Αμμοχώστου, Λάρνακας, Λεμεσού, Λακατάμιας, Λευκωσίας, Στροβόλου.	30.000

Από ανάλυση του ύψους των εκλογικών εξόδων που δηλώθηκαν από τους υποψήφιους Δημάρχους και Αντιδημάρχους, διαπιστώσαμε ότι αυτά αναλύονται ως ακολούθως:

(i) Εκλογικά έξοδα υποψηφίων Δημάρχων.

Τα συνολικά έξοδα που δήλωσαν οι 82 υποψήφιοι Δήμαρχοι ανήλθαν σε €848.045, από τα οποία €264.358 αφορούν σε έξοδα διαφήμισης, δηλαδή ο μέσος όρος των εν λόγω εξόδων για κάθε υποψήφιο, ανήλθε σε €10.342 και €3.224, αντίστοιχα. Σύμφωνα με το άρθρο 52(7) του Ν.72/1979, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, όταν διαπιστώσει υπέρβαση των επιτρεπόμενων εκλογικών δαπανών από οποιονδήποτε υποψήφιο, διαβιβάζει έκθεση στον Έφορο, ο οποίος επιβάλλει στον υποψήφιο χρηματικό πρόστιμο ίσο με την υπέρβαση. Κατά τον έλεγχο, διαπιστώσαμε ότι τα συνολικά έξοδα που δήλωσαν οι πιο κάτω υποψήφιοι Δήμαρχοι, σύμφωνα με τις ΕΕΕ, υπερβαίνουν τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στον περί Δήμων Νόμο.

α/α	Υποψήφιος Δήμαρχος	Υποψήφιος Δήμαρχος	Όριο εξόδων	Συνολικά έξοδα	Υπέρβαση	Ποσοστό υπέρβασης
			€	€	€	%
1	Λεμεσού	Αρμεύτης Γιάννης	30.000	61.494	31.494	105
2	Παραλιμνίου – Δερύνειας	Πολυκάρπου Λούκας	20.000	28.601	8.601	43
3	Δρομολαξιάς – Μενεού	Δαμιανού Νίκος	10.000	14.756	4.756	48
4	Αμαθούντας	Ξυδιάς Κυριάκος	20.000	29.550	9.550	48
5	Κουρίου	Γεωργίου Παντελής	20.000	26.893	6.893	34
6	Πάφου	Εύρος Λοιζίδης	20.000	23.315	3.315	17

(ii) Εκλογικά έξοδα υποψηφίων Αντιδημάρχων.

- Τα συνολικά έξοδα που δήλωσαν οι 255 υποψήφιοι Αντιδήμαρχοι, καθώς και τα έξοδα διαφήμισης, ανήλθαν σε €359.099 και €81.646, δηλαδή, ο μέσος όρος τους ανήλθε σε €1.408 και €320, αντίστοιχα.
- Διαπιστώσαμε ότι τα συνολικά έξοδα που δήλωσε στην ΕΕΕ ο υποψήφιος Αντιδήμαρχος Λεμεσού Μιλτιάδης Παπαδόπουλος, ανέρχονται σε €16.407, δηλαδή υπερβαίνουν το ανώτατο όριο που καθορίζεται στον περί Δήμων Νόμο (€10.000), κατά €6.407 ή 64.7%.

Ζητήσαμε από τον Γενικό Έφορο Εκλογής όπως μας ενημερώσει κατά πόσο έχει επιβάλει στους υποψηφίους που αναφέρονται στις παραγράφους (i) και (ii) πιο πάνω, χρηματικό πρόστιμο ίσο με την υπέρβαση και έχει ενημερώσει τον Γενικό Εισαγγελέα για τις εν λόγω παράνομες ενέργειες. Σε περίπτωση δε, που ο Γενικός Εισαγγελέας έχει δώσει τη συγκατάθεσή του, ζητήσαμε να ενημερωθούμε κατά πόσο ο Γενικός Έφορος Εκλογής έχει προχωρήσει στην ποινική δίωξή τους, με σχετική αναφορά στον αριθμό και στην ημερομηνία κάθε υπόθεσης.

(iii) Εκλογικές δαπάνες υποψηφίων που διενεργούνται από τρίτους (πολιτικά κόμματα, νομικά και φυσικά πρόσωπα)

Οποιοδήποτε πρόσωπο διενεργεί εκλογικές δαπάνες εκτός από τον υποψήφιο και τον εκλογικό αντιπρόσωπο, είναι, σύμφωνα με τον Ν.72/1979, ένοχο παράνομης ενέργειας. Κατά παράβαση των διατάξεων του Νόμου, με βάση τα στοιχεία και πληροφορίες που έχουν υποβάλει οι υποψήφιοι, σε 55

περιπτώσεις η έκδοση τιμολογίων δεν έγινε στο όνομα του υποψηφίου, καθώς είτε το τιμολόγιο εκδόθηκε σε τρίτο πρόσωπο, είτε υπήρχε ανώνυμη απόδειξη.

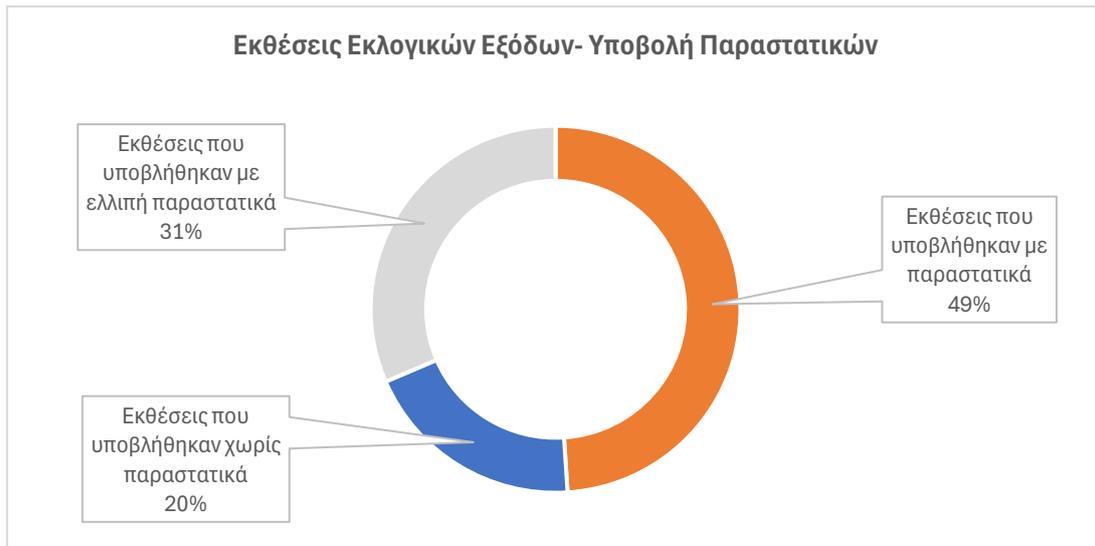
Σχετικές γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα και διευκρινίσεις εξασφαλίστηκαν από την Υπηρεσία μας για το θέμα αυτό στις 11.12.2017, 11.1.2018 και 16.12.2019, για σκοπούς των προεδρικών και των βουλευτικών εκλογών, οι οποίες εφαρμόζονται, κατά αναλογία, και στις εκλογές των Δημάρχων και Αντιδημάρχων. Στις εν λόγω γνωματεύσεις, διευκρινίζεται, ότι «δεν είναι λογικώς νοητό ούτε και να υποτεθεί ότι αυτές οι παρανόμως διενεργούμενες δαπάνες επηρεάζουν την όποια νομική υποχρέωση του ιδίου του υποψηφίου ή/και του εκλογικού αντιπροσώπου για τήρηση μέγιστου ορίου δαπανών», οπότε και αυτές οι παράνομες δαπάνες δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον έλεγχο από την Υπηρεσία μας για την τήρηση αυτού του ορίου δαπανών από πλευράς του υποψηφίου ή/και του εκλογικού αντιπροσώπου.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Λαμβάνοντας υπόψη την προαναφερόμενη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, εισηγηθήκαμε όπως η υφιστάμενη νομοθεσία τροποποιηθεί κατάλληλα, ώστε σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι έγιναν δαπάνες από τρίτους για σκοπούς εκλογής υποψηφίου, να επιβάλλεται σε αυτούς (τους τρίτους), χρηματικό πρόστιμο ίσο με το ύψος του συνόλου των δαπανών, είτε αυτές πληρωθούν/εξοφληθούν είτε όχι, ώστε να μην παρέχεται η ευχέρεια στους υποψηφίους να παρακάμπτουν τις οροφές στο ύψος των εκλογικών εξόδων που επιβάλλει η νομοθεσία.

3.2 Μη υποβολή παραστατικών τα οποία να υποστηρίζουν τις δαπάνες εκλογικών εξόδων

(i) Σύμφωνα με το άρθρο 46(1) της νομοθεσίας, «κάθε πληρωμή που διενεργείται από υποψήφιο ή τον εκλογικό του αντιπρόσωπο, σε σχέση με δαπάνη για τη διεξαγωγή της εκλογής, υποστηρίζεται από τιμολόγιο ή απόδειξη και προκειμένου για ποσό πέραν των εκατόν ευρώ (€100), αυτή διενεργείται μέσω τραπεζικού εμβάσματος ή επιταγής». Όπως είχαμε αναφέρει και σε προηγούμενες εκθέσεις μας, αν και σύμφωνα με τη νομοθεσία, κάθε πληρωμή που διενεργείται από υποψήφιο ή τον εκλογικό του αντιπρόσωπο, σε σχέση με δαπάνη για τη διεξαγωγή της εκλογής, πρέπει να υποστηρίζεται από τιμολόγιο ή απόδειξη, η υποχρέωση για επισύναψη στην ΕΕΕ παραστατικών που να υποστηρίζουν τη δαπάνη (τιμολόγια ή/και αποδείξεις), και για πληρωμές για ποσό πάνω από €100, αντίγραφο τραπεζικού εμβάσματος ή επιταγής, δεν καθορίζεται στη νομοθεσία. Επομένως, δεν παρέχεται στην Υπηρεσία μας ή/και στον Έφορο τη δυνατότητα να μπορεί να διαπιστώσει κατά πόσο κάθε δαπάνη που διενεργείται από τον υποψήφιο ή τον εκλογικό αντιπρόσωπο, υποστηρίζεται από κατάλληλα τεκμήρια.

Από το σύνολο 337 υποψηφίων που υπέβαλαν ΕΕΕ, 66 υποψήφιοι ή ποσοστό 19,6% δεν κατέθεσαν οποιαδήποτε αποδεικτικά στοιχεία για τα έξοδα που δήλωσαν, ενώ 106 υποψήφιοι ή ποσοστό 31,45%, υπέβαλαν τις εκθέσεις τους χωρίς να επισυνάψουν πλήρη παραστατικά (172 υποψήφιοι ή ποσοστό 51% συνολικά).

(ii) Σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα προς την Υπηρεσία μας ημερ.16.12.2019, ο αντιπρόσωπος του υποψηφίου δεν υποχρεούται να υποβάλει τέτοια υποστηρικτικά έγγραφα μαζί με την ΕΕΕ, της οποίας η υποβολή είναι υποχρεωτική. Ο Γενικός Ελεγκτής έχει τη δυνατότητα «να ζητεί τέτοια υποστηρικτικά στοιχεία, επ' απειλή ποινικών επιπτώσεων, σύμφωνα με τους περί Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμους («ο Νόμος 113(1) του 2002»)». Κατά την άποψη της Υπηρεσίας μας, η αποστολή επιστολών στον κάθε υποψήφιο ή/και εκλογικό αντιπρόσωπο, ατομικά, μετακυλίζει το «βάρος» της εξασφάλισης, με σχετική καθυστέρηση, των παραστατικών (τιμολογίων και αποδείξεων) στην Υπηρεσία μας, επιφέροντας αχρείαστο διοικητικό κόστος, παρά αυτό να αποτελεί νομική υποχρέωση του υποψηφίου βάσει της σχετικής νομοθεσίας.

(iii) Όπως έχουμε αναφέρει, σύμφωνα με το άρθρο 52(6), οι φορείς που προσφέρουν διαφημιστικές υπηρεσίες αποστέλλουν στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας συγκεντρωτικές καταστάσεις για τις υπηρεσίες που προσέφεραν σε κάθε υποψήφιο ή για λογαριασμό του, εντός ενός μηνός από την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών.

Η μη υποχρεωτική υποβολή από τον υποψήφιο ή τον εκλογικό αντιπρόσωπο τιμολογίων και αποδείξεων πληρωμής που να αφορούν στα συνολικά έξοδα, μεταξύ των οποίων και στην αγορά διαφημιστικών υπηρεσιών, δεν επιτρέπει στην Υπηρεσία μας να αντιπαραβάλει τα έξοδα που δήλωσαν οι υποψήφιοι στο μέρος 5 της ΕΕΕ, με τις συγκεντρωτικές καταστάσεις που μας αποστέλλουν οι φορείς που προσφέρουν διαφημιστικές υπηρεσίες, ώστε να εντοπίσουμε κατά πόσο συγκεκριμένοι φορείς, παρά την εκ του νόμου υποχρέωσή τους, δεν μας έχουν αποστείλει τις εν λόγω συγκεντρωτικές καταστάσεις ή, σε περίπτωση που τις έχουν αποστείλει, κατά πόσο έχουν συμπεριλάβει σε αυτές όλους τους υποψηφίους στους οποίους προσέφεραν τις υπηρεσίες τους.

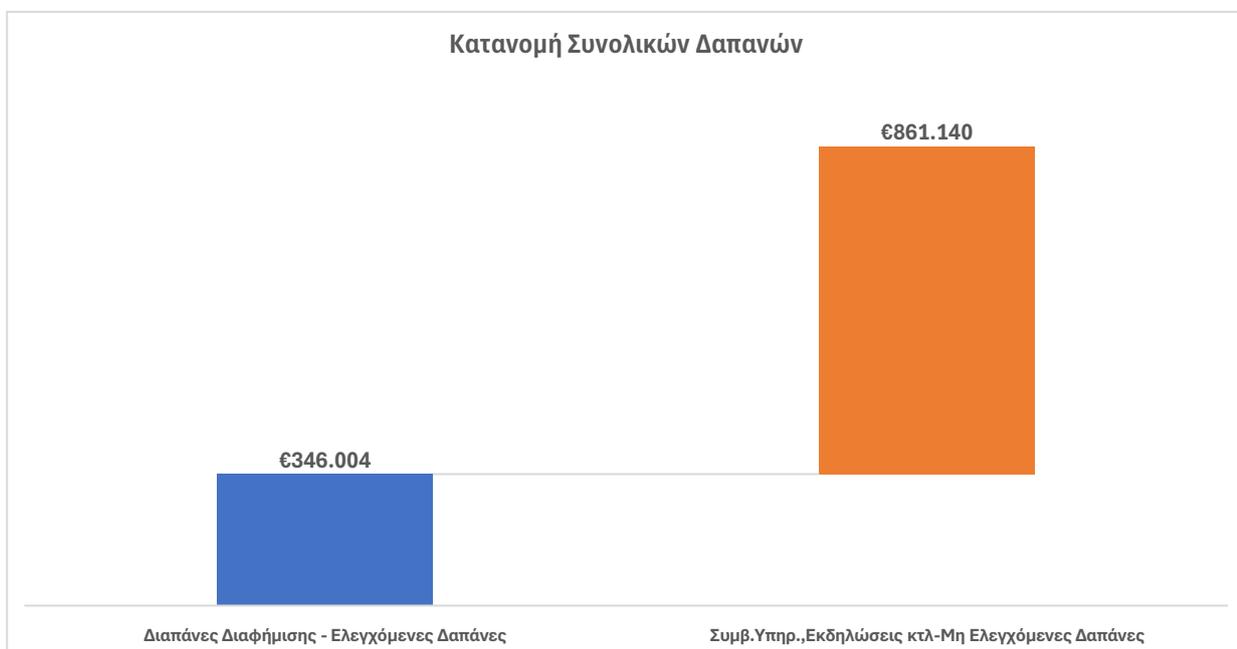
Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Για σκοπούς εφαρμογής κατάλληλων ελεγκτικών διαδικασιών, εισηγηθήκαμε όπως τροποποιηθεί ο Ν.72/1979, έτσι ώστε, για το σύνολο των δαπανών που δηλώνουν οι υποψήφιοι στην ΕΕΕ, να υποβάλλουν και τα κατάλληλα υποστηρικτικά στοιχεία, όπως τιμολόγια ή/και αποδείξεις.

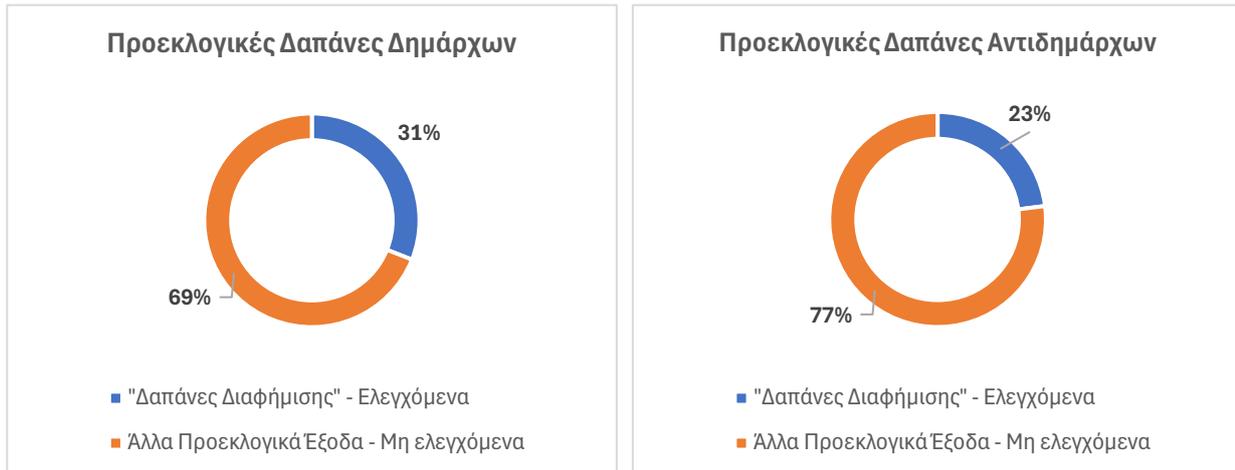
3.3 Έξοδα διαφημίσεων.

(i) Εύρος ελέγχου δαπανών.

Στη νομοθεσία δεν υπάρχει ερμηνεία/ορισμός των διαφημιστικών υπηρεσιών και τι αυτές περιλαμβάνουν και επομένως δεν είναι βέβαιο ποιες υπηρεσίες, οι οποίες αφορούν στην προώθηση/προβολή των υποψήφιων, αποτελούν διαφήμιση. Αναφορά σε διαφημιστικά έξοδα γίνεται στην παράγραφο 5(α) και (β) της ΕΕΕ, όπου ως έξοδα διαφήμισης περιλαμβάνονται τα έξοδα που αφορούν μόνο σε διαφημίσεις σε ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς οργανισμούς, εφημερίδες, περιοδικά και διαφημιστικές πινακίδες. Τα υπόλοιπα έξοδα, όπως δαπάνες για έκδοση διαφημιστικών φυλλαδίων, διαφημίσεις στο διαδίκτυο, συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα (π.χ. συγκεντρώσεις), δεν αναλύονται στις ΕΕΕ ενώ, με βάση τον Νόμο, δεν προκύπτει υποχρέωση από τους υποψήφιους ή τις εταιρείες να υποβάλλουν παραστατικά.

Διαπιστώνεται επομένως σημαντικό κενό ελέγχου, καθότι οι «δαπάνες διαφήμισης» οι οποίες ελέγχονται ανέρχονται συνολικά σε €346.004 από τις συνολικές δαπάνες ύψους €1.207.144 που δηλώθηκαν από όλους τους υποψήφιους (Δημάρχους και Αντιδημάρχους). Αναλυτικότερα τα «έξοδα διαφήμισης» τα οποία ελέγχονται αντιστοιχούν μόλις στο 31% των συνολικών εκλογικών εξόδων των υποψήφιων Δημάρχων και στο 23% στην περίπτωση των υποψήφιων Αντιδημάρχων, όπως φαίνεται στα γραφήματα που ακολουθούν.

Το γεγονός αυτό προκαλεί προβληματισμό ως προς την αποτελεσματικότητα των ελέγχων αφού το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών δεν ελέγχεται. Συναφώς αναφέρεται ότι ο σχετικός Κανονισμός (ΕΕ) 2024/900 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαφάνεια και τη στόχευση της πολιτικής διαφημιστικής προβολής, ορίζει την πολιτική διαφήμιση ως «περίπτωση πολιτικής διαφημιστικής προβολής που δημοσιεύεται, παραδίδεται ή διαδίδεται με οποιονδήποτε τρόπο».

Βεβαίως, αναγνωρίζεται η δυσκολία ουσιαστικού ελέγχου δαπανών όπως οι εκδηλώσεις, οι οποίες ενδεχομένως αποτελούν και το μεγαλύτερο μέρος των συνολικών εξόδων. Η πρόκληση έγκειται στο ότι πολλές από αυτές πραγματοποιούνται σε ιδιωτικές κατοικίες, χώρους εστίασης ή σωματεία, όπου η πρόσβαση για ελεγκτικούς σκοπούς και η δυνατότητα επιβεβαίωσης των σχετικών ποσών είναι περιορισμένη. Επιπλέον, το κόστος των εκδηλώσεων συχνά καλύπτεται από φίλους, συγγενείς ή/και μέσω δωρεών, γεγονός που καθιστά ακόμη δυσκολότερο τον έλεγχό τους.

(ii) Συγκεντρωτικές καταστάσεις διαφημιστικών υπηρεσιών. Σύμφωνα με το άρθρο 52(6) του Ν.72/1979, οι φορείς που προσφέρουν διαφημιστικές υπηρεσίες αποστέλλουν στον Γενικό Ελεγκτή συγκεντρωτικές καταστάσεις για τις υπηρεσίες που προσέφεραν σε κάθε υποψήφιο ή για λογαριασμό του, εντός ενός μηνός από την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών.

Στη σχετική νομοθεσία δεν περιλαμβάνεται πρόνοια όπως τα έξοδα διαφημίσεων καταχωρίζονται στην ΕΕΕ, από τους υποψήφιους, κατά φορέα που προσφέρει διαφημιστικές υπηρεσίες, ώστε να μπορούμε να τα αντιπαραβάλουμε με τις συγκεντρωτικές καταστάσεις που οι εν λόγω φορείς, σύμφωνα με τον Νόμο, πρέπει να αποστέλλουν στην Υπηρεσία μας, με αποτέλεσμα αριθμός υποψηφίων να δηλώνει τα έξοδά του συγκεντρωτικά και όχι αναλυτικά κατά φορέα.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, 172 υποψήφιοι ή ποσοστό 51%, δεν υπέβαλαν ή υπέβαλαν ελλιπή παραστατικά, η Υπηρεσία μας δεν μπόρεσε να ελέγξει/αντιπαραβάλει, για όλες τις περιπτώσεις, την ορθότητα και την πληρότητα των εξόδων διαφήμισης που δηλώθηκαν από τους υποψήφιους και τους φορείς διαφημιστικών υπηρεσιών.

(iii) **Έξοδα που δεν έχουν δηλωθεί από φορείς διαφημιστικών υπηρεσιών.** Σύμφωνα με τιμολόγια ή/και αποδείξεις πληρωμών που επισύναψαν υποψήφιοι στις ΕΕΕ, φαίνεται ότι 50 φορείς οι οποίοι πρόσφεραν διαφημιστικές υπηρεσίες, δεν απέστειλαν στην Υπηρεσία μας συγκεντρωτικές καταστάσεις ή/και δήλωσαν λιγότερα έσοδα για 73 περιπτώσεις υποψηφίων, κατά παράβαση των προνοιών της νομοθεσίας.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Ο Έφορος να βεβαιώσει τα ποσά που δηλώθηκαν από τους υποψηφίους και να λάβει μέτρα εναντίον των φορέων που παρέλειψαν να ενεργήσουν σύμφωνα με τη νομοθεσία.

(iv) **Έξοδα που δεν έχουν δηλωθεί από υποψήφιους.** Κατά τον έλεγχο των συγκεντρωτικών καταστάσεων που υποβλήθηκαν από τους φορείς που πρόσφεραν διαφημιστικές υπηρεσίες, φαίνεται ότι σε 70 περιπτώσεις υποψήφιοι δεν δήλωσαν στην ΕΕΕ οποιαδήποτε έξοδα διαφημίσεων ή/και δήλωσαν λιγότερα έξοδα, σε σύγκριση με τα ποσά που δηλώθηκαν στην Υπηρεσία μας από τους φορείς. Συναφώς αναφέρουμε ότι, η πληρότητα των εξόδων που πραγματοποιούνται από τους υποψήφιους δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί, αφού οι ίδιοι ή/και οι εκλογικοί αντιπρόσωποι ή/και συνεργάτες τους, μπορούν να δαπανούν διάφορα ποσά χωρίς να τα δηλώνουν στις ΕΕΕ.

Όπως έχουμε αναφέρει και στην Ειδική Έκθεση μας αρ. ΕΔ/01/2020, ημερ. 15.12.2020, η ΕΕΕ δεν περιλαμβάνει στοιχεία επικοινωνίας με τους υποψήφιους, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η επικοινωνία μαζί τους για τυχόν διευκρινίσεις σχετικά με ασάφειες στις δηλώσεις τους.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Ο Έφορος να βεβαιώσει τα ποσά που δηλώθηκαν από τους φορείς διαφημιστικών υπηρεσιών, σε σύγκριση με τα ποσά που δηλώθηκαν από τους υποψήφιους και να λάβει μέτρα εναντίον των υποψηφίων που παρέλειψαν να ενεργήσουν, σύμφωνα με τη νομοθεσία.

3.4 Φορολογικά τιμολόγια.

Κατά τον έλεγχο των παραστατικών, τα οποία οι υποψήφιοι επισύναψαν στις ΕΕΕ, παρατηρήθηκε ότι αριθμός οικονομικών φορέων δεν εκδίδει φορολογικά τιμολόγια ή/και αποδείξεις είσπραξης. Για το θέμα αυτό, σχετικά είναι τα άρθρα 3, 4 και 7 των περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Έκδοση Τιμολογίων και Αποδείξεων και Τήρηση Αρχείων) Κανονισμών του 1997 (ΚΔΠ 29/97).

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Ο Ν.72/1979 να τροποποιηθεί ώστε να προβλέπει ρητά την υποχρέωση έκδοσης φορολογικών παραστατικών καθώς και την επιβολή κυρώσεων σε αυτούς που παρανομούν.

3.5 Καταχώριση, επεξεργασία και έλεγχος δεδομένων ΕΕΕ.

Για τη διενέργεια του ελέγχου, η Υπηρεσία μας καταχώρισε σε λογιστικό φύλλο, δεδομένα που αφορούν σε 337 ΕΕΕ, που μας υποβλήθηκαν σε έντυπη μορφή, μια ιδιαίτερα χρονοβόρα εργασία με αντίστοιχο διοικητικό κόστος.

Σύσταση Ελεγκτικής Υπηρεσίας: Για σκοπούς μεγιστοποίησης της αποδοτικότητας της εργασίας, επαναλάβαμε την άποψη πως ο αρχικός έλεγχος της ορθότητας των εντύπων που υποβάλλονται από τους υποψηφίους καθώς και η καταχώριση των ΕΕΕ και των εξόδων που δηλώνονται αναλυτικά πρέπει να γίνεται από τις Επαρχιακές Διοικήσεις ή/και διαδικτυακά από τους υποψηφίους, είτε με τη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού, είτε με τη χρήση λογιστικού φύλλου όπως, για παράδειγμα, το λογισμικό Microsoft Excel.

Σχόλια Ελεγχόμενων Φορέων

Τα ευρήματα του ελέγχου διαβιβάστηκαν στον Γενικό Έφορο Εκλογής με επιστολή μας, με την παράκληση όπως αυτή διαβιβαστεί στους Εφόρους Εκλογής και έχουμε τα σχόλια και απόψεις τόσο του Γενικού Εφόρου, όσο και των Εφόρων Εκλογής, ώστε να συμπεριληφθούν στην τελική μορφή της Ειδικής Έκθεσης. Οι αυτούσιες απαντητικές επιστολές του Γενικού Εφόρου Εκλογής παρουσιάζονται στο **Παράρτημα III**. Πέραν των επιστολών αυτών, οι Έπαρχοι Αμμοχώστου και Λάρνακας πληροφόρησαν με επιστολές τους την Υπηρεσία μας, στις 12.1.2026 και 26.11.2025, αντίστοιχα, σχετικά με τη ενημέρωση των υποψηφίων και φορέων διαφημιστικών υπηρεσιών για τα ευρήματα του ελέγχου μας.

Σημειώνεται ότι, όπου στην απάντηση του ελεγχόμενου φορέα γίνεται αναφορά σε θέματα που υπήρχαν στην επιστολή μας αλλά τελικά δεν έχουν συμπεριληφθεί στην τελική μορφή της Ειδικής Έκθεσης, κατά την κρίση της Υπηρεσίας μας αυτά έχουν απαντηθεί επαρκώς ή/και έχουν επιλυθεί μέσα από την απάντηση του ελεγχόμενου φορέα, ή πρόκειται για θέματα διαδικαστικής φύσης η δημοσίευση των οποίων δεν προσδίδει περαιτέρω αξία στην παρούσα έκθεση.

4. Παραρτήματα

Παράρτημα Ι: Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ευθύνη Ελεγκτικής Υπηρεσίας και διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της

Οι Ειδικές Εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτή διενεργεί επί των πολιτικών (policies) και προγραμμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας ή άλλων ελεγχόμενων οργανισμών ή επί θεμάτων που αφορούν στον Προϋπολογισμό τους ή συγκεκριμένους τομείς αυτού, ή τα αποτελέσματα ελέγχων ιδιωτών ελεγκτών στους οποίους η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει αναθέσει τον έλεγχο λογαριασμών οποιουδήποτε ελεγχόμενου υπ' αυτής οργανισμού, δυνάμει του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.113(Ι)/2002). Η Ελεγκτική Υπηρεσία επιλέγει και σχεδιάζει τις εν λόγω ελεγκτικές δραστηριότητες κατά τρόπον ώστε αυτές να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του δημόσιου συμφέροντος.

Η εκ μέρους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παράθεση ευρημάτων ελέγχου γίνεται στη βάση όσων στοιχείων έχουν τεθεί ενώπιόν της.

Εκτός αν τούτο δηλωθεί ρητά, η μη παράθεση ευρημάτων επί ορισμένων πτυχών ή θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο του ελέγχου, δεν συνιστά διαβεβαίωση, ούτε και υποδηλοί ότι αυτά είναι απαλλαγμένα αδυναμιών ή σφαλμάτων ή αποκλίσεων από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, αφού ο εξωτερικός ελεγκτής δεν αναμένεται ότι μπορεί να εντοπίζει κάθε αδυναμία ή σφάλμα ή απόκλιση από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Οι συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αποτελούν εισηγήσεις για τον τρόπο χειρισμού των παρατηρήσεων και ευρημάτων του ελέγχου. Σε καμία περίπτωση δεν δύναται να εκληφθεί ότι οι συστάσεις αυτές επηρεάζουν την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας, ως εξωτερικού ελεγκτή ή ότι συνεπάγονται συμμετοχή της Υπηρεσίας στη λήψη οποιασδήποτε σχετικής απόφασης από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, η οποία εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για την ορθή και νόμιμη λήψη απόφασης, ως προς τον τρόπο χειρισμού των ευρημάτων ελέγχου και συστάσεων.

Ουδεμία πρόνοια στην παρούσα Έκθεση σημαίνει ή θα πρέπει να εκληφθεί, ότι με αυτή διατυπώνεται κατηγορία εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για εκ προθέσεως κατάχρηση εξουσίας ή για τη διάπραξη ποινικών ή άλλων αδικημάτων. Αυτά, αν υπάρχουν, θα πρέπει να διερευνηθούν από τις αρμόδιες αρχές, μόνο δε τα αρμόδια δικαστήρια μπορούν να κρίνουν κάποιο πρόσωπο ως ένοχο οποιουδήποτε αδικήματος. Τονίζεται, επίσης, ότι οι συστάσεις και τα ευρήματα της

Ελεγκτικής Υπηρεσίας αφορούν στους ελεγχόμενους φορείς και οποιαδήποτε αναφορά σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ουδόλως εξυπακούει ότι αυτά έχουν προβεί κατ' ανάγκη σε οτιδήποτε μεμπτό, αφού κάτι τέτοιο εκφεύγει του πεδίου ελέγχου της παρούσας Έκθεσης.

Αρμοδιότητες Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014).

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται διά Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.38(Ι)/2014), ο ελέγχων λειτουργός κάθε Κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης του οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης (άρθρα 7(1) και 8).

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.113(Ι)/2002) παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή, να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

Παράρτημα II: Μεθοδολογία

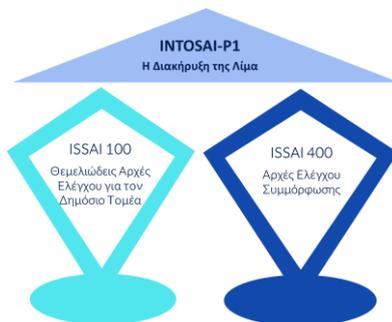
Πρότυπα ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAI) που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τα Πρότυπα ISSAI διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους, τους ελέγχους συμμόρφωσης και τους διαχειριστικούς ελέγχους. Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

Το θεμελιώδες Πρότυπο INTOSAI-P1 ουσιαστικά καταγράφει αυτούσια τη Διακήρυξη, η οποία υιοθετήθηκε το 1977 από το Παγκόσμιο Συνέδριο του INTOSAI στη Λίμα του Περού (Διακήρυξη της Λίμα). Όπως στο ίδιο το Πρότυπο καταγράφεται, το έγγραφο αυτό θεωρείται η “Magna Carta” στην άσκηση εξωτερικού ελέγχου των κυβερνήσεων, καθώς έθεσε τα θεμέλια του δημόσιου ελέγχου. Η Διακήρυξη θέτει τα βασικά σημεία ελέγχου και τις βασικές αρχές για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα που είναι αναγκαίες, ώστε να επιτευχθούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά αποτελέσματα. Οι αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στη Διακήρυξη της Λίμα αναγνωρίστηκαν από τις Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με

αρ. 66/209 (ημερ. 22.12.2011) και 69/228 (ημερ. 19.12.2014). Το Πρότυπο INTOSAI-P1, όπως και το Πρότυπο INTOSAI-P10 (Διακήρυξη του Μεξικού), αποτελούν μέρος του κοινοτικού κεκτημένου.

Το Πρότυπο ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Το Πρότυπο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν στην αξιολόγηση του κατά πόσο οι ενέργειες του ελεγχόμενου φορέα συνάδουν με τις αρχές ή κανόνες που τον διέπουν. Οι αρχές και κανόνες αυτοί μπορεί να αφορούν στη συμμόρφωση με διατάξεις των σχετικών Νόμων, Κανονισμών ή συμφωνιών ή με τις γενικές αρχές χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και συμπεριφοράς δημοσίων αξιωματούχων.

Ελεγκτική προσέγγιση

Ο έλεγχος βασίστηκε σε ανάλυση και αντιπαραβολή των δεδομένων τα οποία υποβλήθηκαν στις Εκθέσεις Εκλογικών Εξόδων από υποψήφιους Δημάρχους και Αντιδημάρχους και από φορείς που παρέχουν διαφημιστικές υπηρεσίες.

Ο έλεγχος καλύπτει τις δημοτικές εκλογές του 2024.

Διευκρινίζουμε ότι, για σκοπούς δημοσίευσης της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, έχουν απαλειφθεί όλες οι αναφορές που αφορούν σε προσωπικά δεδομένα. Κατ’ αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, χωρίς ωστόσο να περιορίζεται ουσιαστικά η κοινοποίηση των ευρημάτων και διαπιστώσεων της Υπηρεσίας μας που επιβάλλουν τα εφαρμοστέα διεθνή πρότυπα.

Κριτήρια ελέγχου

Για σκοπούς του παρόντος ελέγχου συμμόρφωσης, ως κριτήρια ελέγχου χρησιμοποιήθηκαν συγκεκριμένες διατάξεις του θεσμικού πλαισίου ως ακολούθως:

- α. Ο περί Δήμων Νόμος του 2022 (Ν.52(Ι)/2022)
- β. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου του 1979 (Ν. 72/1979)

Παράρτημα III: Αυτούσια απαντητική επιστολή από Ελεγχόμενο Φορέα

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Αρ. Φακ.: 06.02.027.010

Αρ. Τηλ.: 22867760

Ηλ. Ταχ.:

19 Αυγούστου 2025

ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας,

Έκθεση ευρημάτων ελέγχου αναφορικά με τις εκλογικές δαπάνες των υποψηφίων Δημάρχων, Αντιδημάρχων και Δημοτικών Συμβούλων για τις Εκλογές Ανάδειξης Μελών Τοπικής Αυτοδιοίκησης της 9^{ης} Ιουνίου 2024

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή σας με αρ. φακ. 06.02.011 ημερομηνίας 11.07.2025 και να σας πληροφορήσω ότι η έκθεση έχει προωθηθεί στους Εφόρους Εκλογής για ενημέρωση και για τη λήψη, από πλευράς τους, των κατάλληλων ενεργειών, λόγω αρμοδιότητας, στη βάση των ευρημάτων που παρατίθενται σε αυτή.

2. Σε σχέση με τις συστάσεις που περιέχονται στην έκθεση, επιθυμώ να σημειώσω τα ακόλουθα:

(α) Ως προς την ηλεκτρονική διαβίβαση των καταλόγων υποψηφίων στην Ελεγκτική Υπηρεσία, πληροφορείστε ότι το Υπουργείο Εσωτερικών προωθεί, στη βάση προηγούμενης σχετικής σας εισήγησης, τη δημιουργία ηλεκτρονικού συστήματος υποβολής εκλογικών εξόδων υποψηφίων, ετήσιων ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων και καταλόγων ιδιωτικών εισφορών άνω των €500 των πολιτικών κομμάτων, αναλυτικών καταστάσεων εσόδων και δαπανών πολιτικών κομμάτων για προεκλογικές εκστρατείες, καθώς και συγκεντρωτικών καταστάσεων διαφημιστικών φορέων. Στόχος είναι όπως, με την ολοκλήρωση της υποβολής υποψηφιοτήτων για κάθε εκλογή, η πλατφόρμα να ενημερώνεται αυτόματα και να δημιουργεί προφίλ κάθε υποψηφίου, το οποίο θα περιλαμβάνει και τον αριθμό δελτίου πολιτικής ταυτότητας. Η υποβολή των εκθέσεων εκλογικών εξόδων θα γίνεται από τον εκλογικό αντιπρόσωπο ή τον ίδιο τον υποψήφιο, στην περίπτωση που έχει ορίσει τον εαυτό του ως εκλογικό αντιπρόσωπο, μέσω της πλατφόρμας, στην οποία θα έχετε πρόσβαση ως Ελεγκτική Υπηρεσία για σκοπούς της διενέργειας των ελέγχων που προνοούνται στην κείμενη εκλογική νομοθεσία.

(β) Ως προς τις συστάσεις για ενημέρωση σας σε σχέση με τα μέτρα που ορίζει ο Νόμος ότι πρέπει να ληφθούν για τις περιπτώσεις υπέρβασης των καθορισμένων ορίων εξόδων, πληροφορήστε ότι έχει ζητηθεί από τους Εφόρους Εκλογής όπως σας ενημερώσουν σχετικά, αναλόγως των

περιπτώσεων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες τους. Σημειώνεται ότι, ο Νόμος δεν προβλέπει την επιβολή οποιασδήποτε κυρώσεων από τον Γενικό Έφορο Εκλογής ως προς τα συγκεκριμένα ζητήματα.

(γ) Ως προς τις διάφορες συστάσεις σας που αφορούν σε τροποποιήσεις της εκλογικής νομοθεσίας, πληροφορείστε ότι, το Υπουργείο Εσωτερικών, έχοντας συγκεντρώσει διάφορες εισηγήσεις που αφορούν τα εκλογικά έξοδα υποψηφίων και τα οικονομικά των πολιτικών κομμάτων, επεξεργάζεται δέσμη σχετικών τροποποιητικών νομοσχεδίων.

(δ) Ως προς την παράλειψη υποψηφίων να ενεργήσουν σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας και το γεγονός ότι δεν δηλώθηκαν τα ορθά ποσά ή δεν δηλώθηκαν καθόλου έξοδα, παρακαλούμε όπως τύχει περαιτέρω επεξήγησης η σύσταση σας για βεβαίωση των ποσών που δηλώθηκαν από τους υποψηφίους από τους οικείους Εφόρους Εκλογής. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 52 του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου, ο Έφορος υποβάλλει για έλεγχο τις εκθέσεις στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και ο τελευταίος, αφού ελέγξει τα έξοδα που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Εκλογικών Εξόδων, συντάσσει εκθέσεις αναφορικά με τα ευρήματα των ελέγχων που διενεργεί. Ως εκ των πιο πάνω, εάν τα ποσά που αναφέρετε είναι ελεγμένα από εσάς, οι Έφοροι θα ενεργήσουν στη βάση αυτών. Στην περίπτωση που τα ποσά δεν είναι ελεγμένα ή επιβεβαιωμένα, παρακαλώ όπως μας ενημερώσετε σχετικά.

(ε) Ως προς τη σύσταση που αφορά τις υποχρεώσεις των διαφημιστικών φορέων, ισχύουν τα όσα αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, με τη διαφορά ότι κανένας πάροχος δεν έχει υποχρέωση να υποβάλει στον οικείο Έφορο Εκλογής συγκεντρωτικές καταστάσεις των υπηρεσιών που προσέφερε, καθώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 52 του περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου, οι συγκεντρωτικές καταστάσεις υποβάλλονται κοντά σας. Ως εκ τούτου, παρακαλώ όπως μας ενημερώσετε κατά πόσο τα ποσά που αναφέρονται στην επιστολή σας είναι ελεγμένα και οριστικοποιημένα.

(στ) Αναφορικά με τη σύσταση σας για τις Εκθέσεις Εκλογικών Εξόδων και τις ενέργειες που εισηγείστε να γίνονται από τους Εφόρους Εκλογής, ισχύει το περιεχόμενο της παραγράφου 2(α).

3. Παρακαλώ όπως έχουμε την απάντησή σας το συντομότερο δυνατό, προκειμένου οι Έφοροι Εκλογής να προχωρήσουν με τις ενέργειες που απορρέουν από τις διατάξεις της κείμενης εκλογικής νομοθεσίας.

για Έφορο Τήρησης
Μητρώου Πολιτικών Κομμάτων /
Γενικό Διευθυντή
Υπουργείου Εσωτερικών

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Αρ. Φακ.: 06.02.027.010

Αρ. Τηλ.: 22867713

Ηλ. Ταχ.:

15 Οκτωβρίου, 2025

ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας,

Έκθεση ευρημάτων ελέγχου αναφορικά με τις εκλογικές δαπάνες των υποψηφίων Δημάρχων, Αντιδημάρχων και Δημοτικών Συμβούλων για τις Εκλογές Ανάδειξης Μελών Τοπικής Αυτοδιοίκησης της 9ης Ιουνίου 2024

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή σας με αρ. φακ. 06.02.011 και ημερομηνία 29.09.2025 και να σας ενημερώσω ότι σε σχέση με το θέμα της υποβολής των αναγκαίων παραστατικών για διευκόλυνση της διαδικασίας ελέγχου, στόχος του Υπουργείου Εσωτερικών είναι η αυτοματοποίηση της διαδικασίας μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος υποβολής εκθέσεων εκλογικών εξόδων των υποψηφίων που θα αναπτυχθεί. Τα θέματα θα μπορεί να συζητηθεί στη λεπτομέρεια του στην ομάδα εργασίας που αναμένεται να συσταθεί και θα αποτελείται από λειτουργούς της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, του Υπουργείου Εσωτερικών και του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής. Με βάση την πορεία υλοποίησης του συστήματος και τις διαδικασίες που θα αποφασιστούν, το Υπουργείο Εσωτερικών θα ετοιμάσει σχετικά νομοσχέδια για τροποποίηση, όπου απαιτείται, της κείμενης εκλογικής νομοθεσίας.

2. Ως προς το περιεχόμενο της 3ης παραγράφου της επιστολής σας, θα πρέπει να σημειώσω ότι σε κάθε εκλογική διαδικασία διορίζονται από τον Υπουργό Εσωτερικών, με σχετικές γνωστοποιήσεις που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, σύμφωνα με σχετικές διατάξεις των εκλογικών Νόμων, Έφοροι Εκλογής, οι οποίοι έχουν διαφορετικούς ρόλους και αρμοδιότητες σε σχέση με τον Γενικό Έφορο Εκλογής. Στις Βουλευτικές Εκλογές, Εκλογές Προέδρων Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης, Δημοτικές Εκλογές και Κοινοτικές Εκλογές, Έφοροι Εκλογής διορίζονται από τον Υπουργό Εσωτερικών οι οικείοι Έπαρχοι, ενώ στις εκλογές που ολόκληρη η Κύπρος αποτελεί μια Εκλογική Περιφέρεια, δηλαδή στις Προεδρικές Εκλογές και στις Εκλογές Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Έφορος Εκλογής διορίζεται ο Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Εσωτερικών.

3. Παραμένω στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινήσεις.

για Γενικό Διευθυντή
Υπουργείου Εσωτερικών